

Maatalousyrittäjän kiertotaloustoimet -kysely

2024

Muutosvoimaa tulevaan

Näy ja kuulu. Itsevarmuutta ja ammattitilpeyttä itselle ja toisille.

Etene hallitusti kohti tulevaa. Miltä näyttää tulevaisuudessa, millaisia signaaleja on ilmoilla?

Opi, sovela ja kehittä esimerkeistä. Hae oppia pellonpientareelta, tilaisuuksista ja verkosta.

Kehittä muutoskykyäsi ja omia mahdollisuuksiasi. Muutosten tahdin ennakoidaan nopeutuvan entisestään.

Muutosvoimaa Tulevaan -hanke

- MTK-Satakunnan Muutosvoimaa Tulevaan -hanke alkoi 2023 ja päättyy tämän vuoden lopussa
- Hankkeen rahoitus tulee Satakunnan ELY-Keskukselta, EU:n maaseuturahastosta
- Yhtenä hankkeen tavoitteista on tukea ja kehittä maatalousyrittäjien kykyä sopeutua muutoksiin → edistää ennakointikykyä, sekä tukea ja valmentaa maatalousyrittäjiä ja heidän sidosryhmiään muuttuvassa toimintaympäristössä
- Kiertotalouskysely toteutettiin osana Muutosvoimaa Tulevaan -hanketta, MTK-Satakunnan alueen maatalousyrittäjille

Kysely

- Kysely toteutettiin keväällä 2024
- Vastauksia saatiin 200 kappaletta
- Kyselyn avulla haluttiin kartoittaa, mikä on kiertotalouden todellinen tilanne maatalouden saralla, MTK-Satakunnan alueella

Tulosten avulla pystyttiin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko kiertotalous MTK-Satakunnan alueen maatalousyrittäjille tuttu käsite, ja miten he sen kokevat?
2. Mitä kiertotaloustoimia maatalousyrittäjät MTK-Satakunnan alueella jo tekevät, ja mitkä ovat keskeisimmät esteet toimien käyttöönotolle?
3. Missä kiertotaloustoimissa he tarvitsevat lisää tietoa, ja mitä kautta he haluavat sitä vastaanottaa?

Kyselyn tuloksia

- ❖ Suurin osa vastanneista oli iältään yli 51 vuotiaita (60%)
- ❖ Suurin osa vastanneista omisti keskimääräistä isompia tiloja (55%)
- ❖ Suurin osa vastanneista harjoitti päätuotantosuuntanaan kasvinviljelyä (82%) ja tavanomaista viljelytapaa (92%)

Tulokset kiertotaloustietämyksestä ja -asenteista

- ❖ Kiertotalous terminä tuttu → tietämys todellisesta merkityksestä/ toimien laajuudesta suppeampi
- ❖ Käsitetään pelkkänä kierrätyksenä (Jätteiden ja ravinteiden kierrätys, karjanlannan käyttö)
- ❖ Luomutiloilla ja isommilla tiloilla selkeästi parempi tietämys aiheesta (myös nuorten tietotaito parempi, kuin iäkkäämpien)
- ❖ Asenteet kiertotaloutta kohtaan pääosin positiiviset → Osa kuitenkin kokee, että kaikki toimet eivät ole helposti toteutettavia, eivätkä luo kustannussäästöjä

Tulokset kiertotaloustoimista

❖ Kaikki 13 kyselyn toimea käytössä MTK:n Satakunnan alueella

❖ Käytetyimpiä toimia:

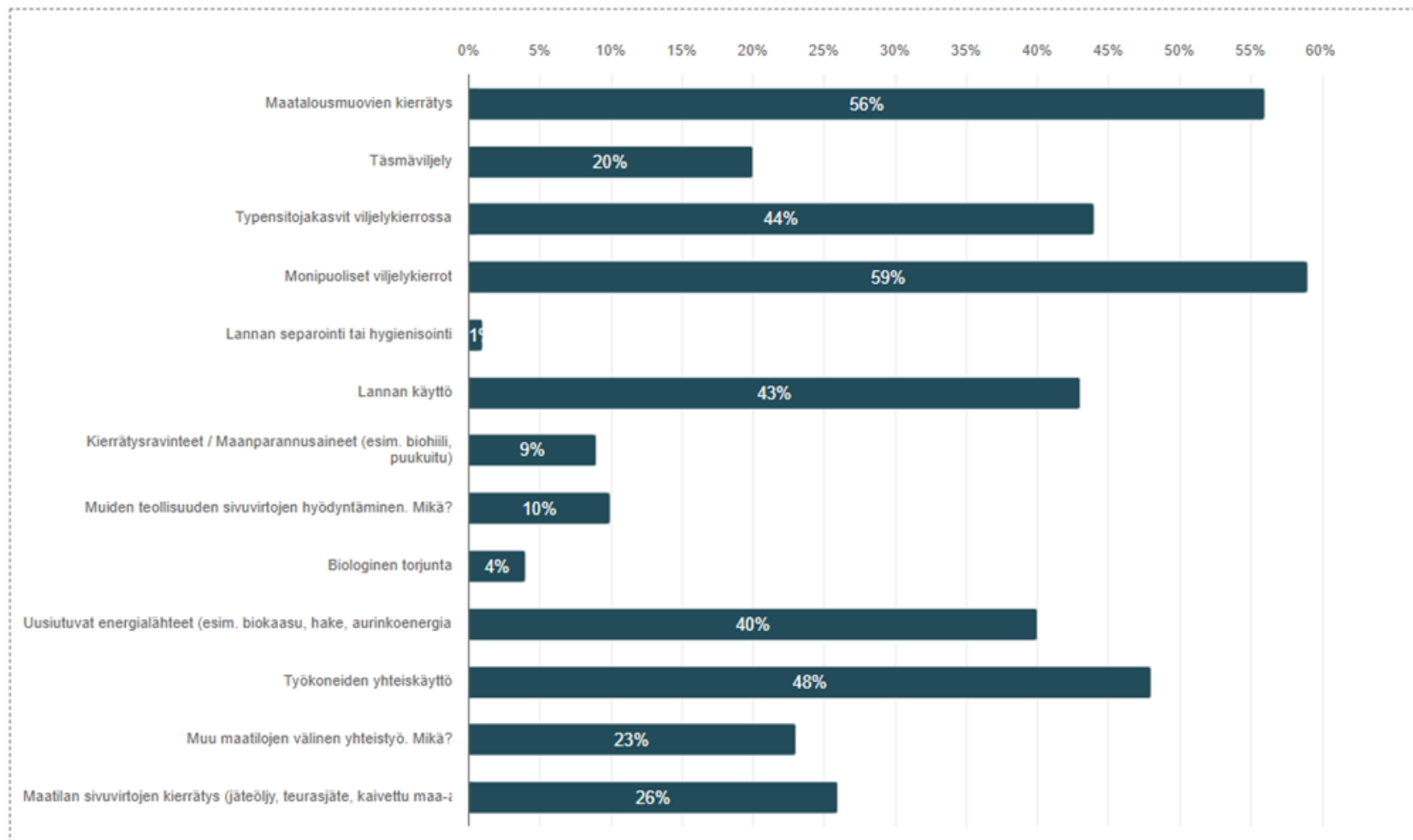
Monipuoliset viljelykierrot, maatalousmuovien kierrätys, työkoneiden yhteiskäyttö (2. typensitojakasvit viljelykierrossa, lannan käyttö ja uusiutuvat energialähteet)

❖ Harvinaisempia toimia:

Biologinen torjunta, lannan separointi ja hygienisointi, kierrätysravinteiden ja maanparannusaineiden käyttö sekä teollisuuden sivuvirtojen hyödyntäminen

Millaisia toimia tilallanne on käytössä? (valitse yksi tai useampi vaihtoehtoista)

Vastaajien määrä: 200, valittujen vastausten lukumäärä: 761

Kyselyn tulosten jatkoa

- Valtaosa alueen maatalousyrittäjistä kannattaa kiertotalouden toimia ja tiedostaa niiden hyödyt sekä potentiaalin (Suurin osa kokenut toimista olevan hyötyä tiloillaan)
- Nuorempi ikäryhmä, alle 30-50-vuotiaat kokivat toimista enemmän hyötyä verrattaessa vanhempaan ikäryhmään 51-yli 60-vuotiaat
- Selkeimmät erot taustatietojen vaikutuksesta tuloksiin oli luomun ja tavanomaisen viljelytavan välillä (luomussa toimet tutumpia entuudestaan)
- Käyttöönoton suurimmiksi esteiksi koetaan taloudellinen epävarmuus ja tiedotuksen puute

→ Kiertotaloustoimien vielä niin heikko kannattavuus, sekä työmäärän lisääntyminen niiden käyttöönotossa mietityttää vastaajia

Tulokset tiedotuksesta

- ❖ Tietoa kaivataan eniten kiertotalouden tukiasioista ja kierrätysravinteista/maanparannusaineista
 - ❖ Myös teollisuuden ja maatalan sivuvirtojen hyödyntäminen sekä monipuoliset viljelykierrot ja maatalousmuovien kierrätys kiinnostavat alueen maatalousyrittäjiä
- Tiedotus mahdollisimman monikanavaista ja yhtenäistä

Tulosten pohdintaa

- ❖ Sitran teettämien tutkimusten tulokset osittain saman suuntaisia kuin MTK-Satakunnan alueelta saadut tulokset (Selvitys maatalojen kiertotaloutta edistävästä toimista 2019 ja Kiertotalouden tunnettuustutkimus 2021) → Yhteneväisyyksiä tietämyksessä ja toimien toteutuksessa koettujen vaikeuksien saralla
- ❖ Kehityssuunta tietoisuuden lisäämisessä ei ole kohonnut merkittävästi (Toimintaa ja keskustelua paljon ravinteiden sekä muovin kierrätyksen ympärillä → muut toimet ovat jääneet enemmän taka-alalle)
- ❖ Kiertotaloudesta vielä vähän tutkimusta verrattain vanhoihin viljelykäytäntöihin (viljelykokeet)
- ❖ Kun tietoa on vähän, voi olla vaikeaa ottaa uusia toimia käyttöön (epävarmuus toimien tehokkuudesta ja kannattavuuskysymykset)
- ❖ Kierrätysravinteiden käyttöönottoa hidastaa myös pelko pellon tiivistymisestä ja työmäärän lisääntymisestä
- ❖ Tarjottu keskeneräisiä ratkaisuja viljelijöiden käyttöön (tehosta ja käytännön kokemuksista vähän tietoa) → ei auta positiivisen kuvan luonnissa
- ❖ Hidastaa siirtymää kohti kestävämpää viljelytapaa

Kiitos!